

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

9 da favrer 2021

10 da favrer 2021

132/2021

Incumbensa da la fracziun da la PS

concernent ina soluziun per ils tschains da locaziun da fatschentas durant la crisa da corona

Resposta da la Regenza

L'atun 2020 ha il Cussegl federal suttaless al parlament la missiva tar la Lescha federala davart il tschains da locaziun e da fittanza durant la serrada da manaschis e durant las restricziuns per cumbatter cunter il coronavirus (COVID-19) (Lescha COVID-19 davart ils tschains commercials) dals 18 da settember 2020 (Fegl uffizial federal 2020 8307). Il parlament n'è betg entrà en chaussa (curiavista 20.076). Sche bain ch'igl è in fatg renconuschì ch'in relasch dals tschains da locaziun da fatschentas gida a distgargiar ils manaschis industrials, èn las resalvas envers ina tala mesira fitg grondas. Uschia èsi plitost inditgà che las partidas contrahentas sin basa da dretg privat concernent ils tschains da locaziun u da fittanza sa cunvegnyan a soluziuns. Vinavant na po il chantun cunzunt betg intervegnir en relaziuns contractualas concernent ils tschains da locaziun, perquai ch'il dretg da locaziun pertutga il champ da cumpetenza da la Confederaziun. En quest cas fiss ina soluziun pussaivla mo sur in sistem da sustegn (sco las mesiras per cas da direzza). Vitiers vegni che, p.ex. en il model Basilea, i sto er preceder ina cunvegna, avant ch'i pon vegnir pajadas contribuziuns – per quels manaschis che na chattan nagina cunvegna, na gida la mesira betg. Ils manaschis ch'èn proprietaris da lur immobiglia da fatschenta na vegnissan betg sustegnids, er sch'els han custs fixs per l'immobiglia. Plianvant duvrassi differents criteris davart tge locaziuns da fatschenta da tge manaschis e da tge branschas, che fissan degnas da sustegn sut tge premissas – la finala stuessan era anc vegnir controllads ils contracts da cunvegna. Sut las circumstanzas actualas pari nunimaginel d'elavurar ina soluziun simpla, survesaivla e giuridicamain eguala che stess svelt a disposiziun, sco er d'exequir quella en moda simpla e svelta en millis manaschis en il Grischun.

La finala na para ina soluziun che resguarda mo ils tschains da locaziun da fatschenta insumma betg inditgada. Ils tschains da locaziun da fatschenta (senza ils custs da las immobiglias en cas da proprietad) èn custs fixs per l'interpresa. Quests

custs fixs vegnan resguardads en il rom da las mesiras per cas da direzza che vegnan realisadas il mument. Ina soluziun chantunala separada per mo ina part dals custs fixs fiss sbagliada, cunzunt er en vista als blers meds finanzials che stuessan vegnir mess a disposiziun (ultra da quels per mesiras per cas da direzza) per sustegnair e per exequir la soluziun. Dal rest vulain nus render attent al fatg che l'execuziun da las mesiras per cas da direzza è extraordinariamain pretensiusa ed è ina gronda sfida per il departament competent. Plinavant datti anc intginas dumondas avertas en connex cun las mesiras per cas da direzza (che sa mussan d'esser insufficientas per tscherts cas), che ston medemamain vegnir respundidas. Nus vulain render attent al fatg ch'ils agids or dal Fond chantunal per cas da direzza ch'era en funcziun durant la stad 2020, avevan l'intent da cumpensar la perdita economica, pia la part dals custs fixs vi da la perdita da la svieuta, uschia ch'ils tschains da locaziun eran er cumpigliads.

Per resumar poi vegnir constatà che la Regenza quinta anc adina cun la solidaritad e cun la prontezza da sa cunvegnir dals partenaris da fatschenta, ch'ina soluziun svelta e simpla cun in'execuziun svelta e simpla na saja betg realisabla, che l'autezza dals meds finanzials che stuessan vegnir mess a disposiziun, na possia betg vegnir sutvalitada e che la problematica dals tschains commercials ch'èn ina part dals custs fixs, vegnia cuvrada tras las mesiras per cas da direzza. En il senn d'ina alternativa sa tschenta la Regenza la finala anc la dumonda, sche las vischnancas na fissan betg pli adattadas per prevair in sustegn per ils problems concernent ils tschains da locaziun dals manaschis. Las vischnancas èn bainquant pli datiers dals manaschis situads sin lur territori, ed ellas enconuschan bler meglier dals relaziuns localas. Ellas po er garantir soluziuns nuncumplitgadas e sveltas, schebain che la Regenza è conscienta dal fatg che da quai chaschunass in tarpun cun bleras differentas soluziuns.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond da refusar questa incumbensa.

En num da la Regenza

Il president:

Dr. Mario Cavigelli

Il chancelier:

Daniel Spadin